การขอเสียภาษีในอัตราตามมูลค่า
สำหรับเครื่องดื่มอื่น ๆ ที่มีการเติมสารอาหารหรือสารอื่น

		ผู้ประกอบอุตสาหกรรม/ผู้นำเข้า/ผู้ขอใช้สิทธิ	เจ้าพนักงานสรรพสามิต
๑	**<u>กฎหมายที่เกี่ยวข้อง</u>**	๑. **กฎกระทรวง** กำหนดพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ ลว. ๑๕ ก.ย. ๖๐ (ฉบับที่ ๘) ลว. ๒๗ ก.ย. ๖๒ (ฉบับที่ ๒๘) ลว. ๓๐ ก.ย. ๖๕ **(๒๙, ๓๙๗,...)** ๒. **ประกาศกรมสรรพสามิต** เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการตรวจวัดปริมาณน้ำตาล ลว. ๓๐ ก.ย. ๖๕ **(๘๘๙)** ๓. **ประกาศกรมสรรพสามิต** เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการเสียภาษีในอัตราตามมูลค่าสำหรับเครื่องดื่มอื่น ๆ ที่มีการเติมสารอาหารหรือสารอื่น ลว. ๓๐ ก.ย. ๖๕ **(๘๘๗)**	๑. **กฎกระทรวง** กำหนดพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ ลว. ๑๕ ก.ย. ๖๐ (ฉบับที่ ๘) ลว. ๒๗ ก.ย. ๖๒ (ฉบับที่ ๒๘) ลว. ๓๐ ก.ย. ๖๕ **(๒๙, ๓๙๗,....)** ๒. **ประกาศกรมสรรพสามิต** เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการตรวจวัดปริมาณน้ำตาล ลว. ๓๐ ก.ย. ๖๕ **(๘๘๙)** ๓. **ประกาศกรมสรรพสามิต** เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการเสียภาษีในอัตราตามมูลค่าสำหรับเครื่องดื่มอื่น ๆ ที่มีการเติมสารอาหารหรือสารอื่น ลว. ๓๐ ก.ย. ๖๕ **(๘๘๗)** ๔. หนังสือกรมสรรพสามิตที่ กค ๐๖๑๕/ว๙๕ ลว. ๒๓ มี.ค. ๖๕ เรื่อง ขอซักซ้อมการปฏิบัติเกี่ยวกับการตรวจติดตามคุณสมบัติและลักษณะสินค้าเครื่องดื่มพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิตประเภทที่ ๐๒.๐๒(๒) ๐๒.๐๓(๒) และ ๐๒.๐๓(๓)
๒	**<u>สาระสำคัญของกฎหมาย</u>**	**“เครื่องดื่มอื่น ๆ”** หมายความว่า เครื่องดื่มอื่น ๆ ในประเภทที่ ๐๒.๐๒ นอกจากน้ำแร่ และน้ำอัดลม ที่เติมน้ำตาลหรือสารที่ทำให้หวานอื่น ๆ หรือที่ปรุงกลิ่นรส แต่ไม่รวมถึงเครื่องดื่มเกลือแร่ตามกฎหมายว่าด้วยอาหาร และเครื่องดื่มที่ผสมกาเฟอีนตามกฎหมายว่าด้วยอาหารซึ่งต้องแสดงข้อความจำกัดการดื่มบนฉลาก เครื่องดื่มอื่น ๆ ที่มีการเติมสารอาหารหรือสารอื่น ที่จะได้รับสิทธิเสียภาษีในอัตราตามมูลค่า ต้องมีคุณสมบัติและลักษณะดังนี้	**“เครื่องดื่มอื่น ๆ”** หมายความว่า เครื่องดื่มอื่น ๆ ในประเภทที่ ๐๒.๐๒ นอกจากน้ำแร่ และน้ำอัดลม ที่เติมน้ำตาลหรือสารที่ทำให้หวานอื่น ๆ หรือที่ปรุงกลิ่นรส แต่ไม่รวมถึงเครื่องดื่มเกลือแร่ตามกฎหมายว่าด้วยอาหาร และเครื่องดื่มที่ผสมกาเฟอีนตามกฎหมายว่าด้วยอาหารซึ่งต้องแสดงข้อความจำกัดการดื่มบนฉลาก เครื่องดื่มอื่น ๆ ที่มีการเติมสารอาหารหรือสารอื่น ที่จะได้รับสิทธิเสียภาษีในอัตราตามมูลค่า ต้องมีคุณสมบัติและลักษณะดังนี้

		๑. เป็นเครื่องดื่มที่มีการเติมสารอาหารหรือสารอื่นอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ และได้รับเลขสารบบอาหารตามกฎหมายว่าด้วยอาหารแล้ว ๑.๑ วิตามิน กรดอะมิโน กรดไขมัน แร่ธาตุ และผลิตผลจากพืชหรือสัตว์ ๑.๒ สารเข้มข้น สารเมตาโบไลท์ ส่วนประกอบ หรือสารสกัดของสารใน (๑.๑) ๑.๓ สารสังเคราะห์เลียนแบบสารตาม (๑.๑) หรือ (๑.๒) ๑.๔ ส่วนผสมอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างของสารใน (๑.๑) (๑.๒) หรือ (๑.๓) ๑.๕ สารหรือสิ่งอื่นนอกจาก (๑.๑) – (๑.๔) ที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาประกาศกำหนดหรืออนุญาตเพิ่มเติม ๒. เป็นเครื่องดื่มที่ไม่มีการเติมหรือใช้วิธีการใด ๆ ให้มีก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ในเครื่องดื่ม ๓. เป็นเครื่องดื่มที่แสดงรายละเอียดต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ ที่ภาชนะบรรจุฉลากปิดภาชนะ หรือฝาปิดภาชนะบรรจุเครื่องดื่ม - ชื่อผู้ประกอบอตุสาหกรรม/ผู้นำเข้า - สถานที่ตั้งโรงอุตสาหกรรม/สถานประกอบการของผู้นำเข้า - ชื่อเครื่องดื่ม - เครื่องหมายการค้า - ส่วนผสมหลักของเครื่องดื่ม - ปริมาตรสุทธิ - วัน เดือน ปี ที่ผลิตและที่หมดอายุ หรือที่ควรบริโภคก่อน - เลขสารบบอาหาร	๑. เป็นเครื่องดื่มที่มีการเติมสารอาหารหรือสารอื่นอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ และได้รับเลขสารบบอาหารตามกฎหมายว่าด้วยอาหารแล้ว ๑.๑ วิตามิน กรดอะมิโน กรดไขมัน แร่ธาตุ และผลิตผลจากพืชหรือสัตว์ ๑.๒ สารเข้มข้น สารเมตาโบไลท์ ส่วนประกอบ หรือสารสกัดของสารใน (๑.๑) ๑.๓ สารสังเคราะห์เลียนแบบสารตาม (๑.๑) หรือ (๑.๒) ๑.๔ ส่วนผสมอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างของสารใน (๑.๑) (๑.๒) หรือ (๑.๓) ๑.๕ สารหรือสิ่งอื่นนอกจาก (๑.๑) – (๑.๔) ที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาประกาศกำหนดหรืออนุญาตเพิ่มเติม ๒. เป็นเครื่องดื่มที่ไม่มีการเติมหรือใช้วิธีการใด ๆ ให้มีก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ในเครื่องดื่ม ๓. เป็นเครื่องดื่มที่แสดงรายละเอียดต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ ที่ภาชนะบรรจุฉลากปิดภาชนะ หรือฝาปิดภาชนะบรรจุเครื่องดื่ม - ชื่อผู้ประกอบอตุสาหกรรม/ผู้นำเข้า - สถานที่ตั้งโรงอุตสาหกรรม/สถานประกอบการของผู้นำเข้า - ชื่อเครื่องดื่ม - เครื่องหมายการค้า - ส่วนผสมหลักของเครื่องดื่ม - ปริมาตรสุทธิ - วัน เดือน ปี ที่ผลิตและที่หมดอายุ หรือที่ควรบริโภคก่อน - เลขสารบบอาหาร

		๔. กรณีส่งออกไปนอกราชอาณาจักร ให้แสดงชื่อและสถานประกอบการของผู้จัดจำหน่ายในต่างประเทศ แทนชื่อและสถานที่ตั้งของโรงอุตสาหกรรม/ผู้นำเข้าก็ได้ และจะไม่แสดงเลขสารบบอาหารก็ได้	๔. กรณีส่งออกไปนอกราชอาณาจักร ให้แสดงชื่อและสถานประกอบการของผู้จัดจำหน่ายในต่างประเทศ แทนชื่อและสถานที่ตั้งของโรงอุตสาหกรรม/ผู้นำเข้าก็ได้ และจะไม่แสดงเลขสารบบอาหารก็ได้
๓	**ขั้นตอนการขอใช้สิทธิ**	**สำหรับผู้ประกอบอุตสาหกรรม และผู้นำเข้า** ๑. **ผู้ประกอบอุตสาหกรรม** ให้ยื่นขอใช้สิทธิ ณ สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่แห่งท้องที่ที่โรงอุตสาหกรรมตั้งอยู่ **ผู้นำเข้า** ให้ยื่นขอใช้สิทธิ ณ สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ที่ได้จดทะเบียนสรรพสามิตไว้ โดยยื่นก่อนการผลิตในครั้งแรก หรือก่อนการนำเข้าในครั้งแรก แล้วแต่กรณี พร้อมกับ ๒. แจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับผู้อื่นคำขอ แจ้งรายละเอียดของเครื่องดื่มที่จะขอใช้สิทธิ ดังนี้ รวมทั้งส่งตัวอย่างฉลากที่จะใช้ปิดบนภาชนะ - ชื่อผู้ประกอบอตุสาหกรรม/ผู้นำเข้า - สถานที่ตั้งโรงอุตสาหกรรม/สถานประกอบการของผู้นำเข้า - ชื่อเครื่องดื่ม - เครื่องหมายการค้า - ส่วนผสมหลักของเครื่องดื่ม - ปริมาตรสุทธิ - วัน เดือน ปี ที่ผลิตและที่หมดอายุ หรือที่ควรบริโภคก่อน - เลขสารบบอาหาร ๓. ส่งตัวอย่างเครื่องดื่มฯ ที่จะขอใช้สิทธิ **จำนวนไม่น้อยกว่า ๓ ภาชนะบรรจุ โดยมีปริมาตรรวมไม่น้อยกว่า ๑ ลิตร และต้องเป็นตัวอย่างเครื่องดื่มที่มีภาชนะบรรจุและแสดงฉลากปิดภาชนะในลักษณะของสินค้าที่จะวางจำหน่ายจริง** พร้อมแสดงสูตรส่วนผสมและกรรมวิธีการผลิต ให้กรมสรรพสามิตใช้ตรวจสอบประกอบการพิจารณา	**เจ้าพนักงานสรรพสามิตพื้นที่** ๑. ตรวจสอบเอกสาร หลักฐานประกอบการขอใช้สิทธิ โดยละเอียดว่าถูกต้อง เป็นไปตามที่ประกาศกรมกำหนดหรือไม่ ๒. ถ้าถูกต้อง จัดทำหนังสือพร้อมส่งตัวอย่างเครื่องดื่มที่จะขอใช้สิทธิฯ **จำนวนไม่น้อยกว่า ๓ ภาชนะบรรจุ โดยมีปริมาตรรวมไม่น้อยกว่า ๑ ลิตร และต้องเป็นตัวอย่างเครื่องดื่มที่มีภาชนะบรรจุและแสดงฉลากปิดภาชนะในลักษณะของสินค้าที่จะวางจำหน่ายจริง** พร้อมสูตรส่วนผสมและกรรมวิธีการผลิต ให้กรมสรรพสามิตตรวจวิเคราะห์ว่าอัตราส่วนผสมเป็นไปตามประกาศหรือไม่ ๓. ส่งหนังสือพร้อมเอกสาร หลักฐานประกอบการพิจารณา ถึงผู้อำนวยการสำนักงานสรรพสามิตภาค เพื่อให้พิจารณาอนุมัติสิทธิต่อไป **เจ้าพนักงานสรรพสามิตภาค** ๑. ตรวจสอบเอกสาร หลักฐานประกอบการขอใช้สิทธิ โดยละเอียดว่าถูกต้อง เป็นไปตามที่ประกาศกรมกำหนดหรือไม่ ๒. เมื่อได้รับผลการตรวจวิเคราะห์จากกรมสรรพสามิต จึงจัดทำหนังสือแจ้งการอนุมัติหรือไม่อนุมัติสิทธิฯ ไปยังผู้ประกอบอุตสาหกรรมหรือผู้นำเข้า ๓. สำเนาหนังสือแจ้งการอนุมัติหรือไม่อนุมัติสิทธิฯ ให้สรรพสามิตพื้นที่นั้น ๆ ทราบพร้อมสำเนาผลการตรวจวิเคราะห์เครื่องดื่ม

		๔. ส่งวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต (กรณีเจ้าพนักงานสรรพสามิตร้องขอ) ๕. ส่งหลักฐานการได้เลขสารบบอาหาร และส่งเอกสารใบจดทะเบียนอาหารหรือแจ้งรายละเอียดอาหาร (สบ. ๕) รวมทั้งเอกสารประกอบที่เกี่ยวข้องกับการจดทะเบียนอาหาร หรือแจ้งรายละเอียดอาหาร อาทิเช่น สบ. ๕-๑ สบ.๕-๒ สบ.๕-๓ สบ.๕-๔ สบ.๕-๕ หรือสบ.๕-๖ แล้วแต่กรณีที่ผ่านการพิจารณาจากหน่วยงานที่กำหนดไว้ตามระเบียบสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาแล้ว ๖. **กรณีมีการเปลี่ยนแปลงปริมาตรสุทธิหรือขนาดภาชนะบรรจุ** ให้แตกต่างจากที่ได้รับสิทธิเสียภาษีในอัตราตามมูลค่าไว้เดิม (อัตราส่วนผสมของน้ำผลไม้และน้ำพืชผักไม่เปลี่ยนแปลง) ผู้ได้รับสิทธิต้องแจ้งการเปลี่ยนแปลงนั้น ให้ผู้อนุมัติให้ใช้สิทธิทราบก่อนการผลิตหรือนำเข้าทุกครั้ง ๗. **การอนุมัติให้ใช้สิทธิเสียภาษีในอัตราตามมูลค่า** - **กรณีผลิตในราชอาณาจักร** ให้มีผลตั้งแต่วันที่ยื่นขอใช้สิทธิฯ - **กรณีนำเข้า** ให้มีผลตั้งแต่วันที่อนุมัติให้ใช้สิทธิฯ	๔. สำเนาหนังสือแจ้งการอนุมัติหรือไม่อนุมัติสิทธิฯ ให้กรมสรรพสามิต และสำนักงานสรรพสามิตภาคต่าง ๆ ทราบ **๕. การอนุมัติให้ใช้สิทธิเสียภาษีในอัตราตามมูลค่า** - **กรณีผลิตในราชอาณาจักร** ให้มีผลตั้งแต่วันที่ยื่นขอใช้สิทธิฯ - **กรณีนำเข้า** ให้มีผลตั้งแต่วันที่อนุมัติให้ใช้สิทธิฯ ๖. ถ้าไม่อนุมัติสิทธิ ต้องแจ้งให้ผู้ขอใช้สิทธิอุทธรณ์ภายใน ๑๕ วัน
๔	**<u>หน้าที่ของผู้ได้รับอนุญาต/เจ้าพนักงานสรรพสามิต</u>**	**<u>ผู้ประกอบอุตสาหกรรม</u>** ๑. ทำบัญชีประจำวันแสดงการรับและการจ่ายวัตถุดิบ (ภส.๐๗-๐๑) ๒. ทำบัญชีประจำวันแสดงการผลิตและการจำหน่าย (ภส.๐๗-๐๒) ๓. ทำงบเดือนแสดงรายการวัตถุดิบ การผลิต การจำหน่าย และยอดคงเหลือสินค้า (ภส.๐๗-๐๔) ส่งสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ ภายในวันที่ ๑๕ ของเดือนถัดไป **<u>ผู้นำเข้า</u>** ๑. ทำบัญชีการรับจ่ายสินค้าที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร (ภส.๐๗-๐๓) เก็บไว้ที่สถานประกอบการอย่างน้อย ๕ ปี และจัดส่งสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ ภายในวันที่ ๑๕ ของเดือนถัดไป	**<u>การตรวจสอบคุณภาพเครื่องดื่มอื่น ๆ ที่มีการเติมสารอาหารหรือสารอื่น</u>** - ให้พื้นที่เก็บตัวอย่างเครื่องดื่มที่ได้รับสิทธิฯ จากท้องตลาด อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง - สุ่มเก็บตัวอย่างเครื่องดื่มที่มีวัน เดือน ปีที่ผลิตคราวเดียวกัน ตัวอย่างละ ๒ ชุด ๆ ละ ๓ ภาชนะ โดยมีปริมาตรรวมไม่น้อยกว่า ๑ ลิตร - ส่งให้กรมสรรพสามิตตรวจวิเคราะห์ ๑ ชุด - เก็บไว้ที่สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ ๑ ชุด - จัดทำบันทึกการเก็บตัวอย่างไว้เป็นหลักฐาน

			- การสุ่มเก็บตัวอย่างเครื่องดื่มให้ใช้หลักการบริหารความเสี่ยง (Risk Management)
๕	**ความรับผิดของผู้รับอนุญาต**	๑. หากกรมสรรพสามิตตรวจพบว่า เครื่องดื่มที่ได้รับสิทธิเสียภาษีในอัตราตามมูลค่า มีคุณสมบัติหรือลักษณะไม่เป็นไปตามที่กำหนดในประกาศกรมฯ หรือ ๒. ผู้มีหน้าที่เสียภาษีไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในประกาศกรมฯ ให้ถือว่าเครื่องดื่มในส่วนที่มีคุณสมบัติหรือลักษณะไม่เป็นไปตามที่ประกาศกำหนด หรือเครื่องดื่มในส่วนที่ผู้มีหน้าที่เสียภาษีไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดนั้น **ไม่ได้รับสิทธิเสียภาษีในอัตราตามมูลค่า และให้เสียภาษีในอัตราที่กำหนดไว้ใน (๑) ของประเภทที่ ๐๒.๐๒ ของบัญชีท้ายกฎกระทรวงกำหนดพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐** ที่ใช้บังคับในวันที่ความรับผิดในอันจะต้องเสียภาษีเกิดขึ้น พร้อมทั้งเบี้ยปรับและเงินเพิ่มตามกฎหมาย	
๖	**บทกำหนดโทษ**	๑. ผู้ประกอบอุตสาหกรรม ผู้นำเข้าไม่ทำบัญชีประจำวัน ไม่ส่งงบเดือน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ	
๗.	**เอกสารที่เกี่ยวข้อง**	๑. บัญชีประจำวันแสดงการรับและการจ่ายวัตถุดิบ (**ภส.๐๗-๐๑**) ๒. บัญชีประจำวันแสดงการผลิตและการจำหน่าย (**ภส.๐๗-๐๒**) ๓. บัญชีรับจ่ายสินค้าที่นำเข้าในราชอาณาจักร (**ภส.๐๗-๐๓**) ๔. งบเดือนแสดงรายการวัตถุดิบ การผลิต การจำหน่าย และยอดคงเหลือสินค้า (**ภส.๐๗-๐๔**)	

สามารถศึกษาดูรายละเอียดของ พ.ร.บ.ภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ กฎ ระเบียบ และดาวน์โหลดเอกสารแบบฟอร์มที่เกี่ยวข้อง

ได้ทางเว็ปไซต์กรมสรรพสามิต www.excise.go.th หัวข้อ กฎหมายระเบียบคำสั่ง และดาวน์โหลด

นายนพดล พิพัฒน์นภาพร
นักวิชาการสรรพสามิตชำนาญการพิเศษ